

For personer med kort botid i Norge

Slik Fylkesmannen forstår kravet om tilfredsstillende politiattest, vil det ved ansettelse ikke kunne stilles krav om at personen fremlegger slik attest for den tiden vedkommende har vært bosatt/oppholdt seg i utlandet. En problemstilling som kan reises er hvordan man i disse tilfellene kan sikre seg mot å ansette personer som er dømt for seksuelle overgrep i utlandet. Eventuell(e) domfellelse(r) av en person fra tiden før vedkommende kom til Norge vil som hovedregel ikke fremkomme på attest utstedt i Norge. Kun i den grad norsk politi har kjennskap til utenlandsk straffeforfølgning vil opplysninger om dette kunne inngå i en politiattest utstedt i Norge. Konsekvensen av dette er at de som kommer til Norge i voksen alder kan komme til å levere en politiattest uten merknader, utstedt i Norge, selv om de har vært dømt for seksuelle overgrep i tidligere oppholdsland. Alternativene er da enten å akseptere at den politiattesten som leveres kun gir et begrenset tidsbilde, eller ikke å tilby vedkommende stilling i barnehage. For å ivareta hensynet bak kravet om politiattest ser Fylkesmannen at det ideelle ville være at arbeidssøkere som kommer fra andre land enn Norge, ble avkrevd politiattest fra dette landet ved tilbud om stilling i barnehage. Samtidig er vi kjent med at det i mange tilfeller vil være svært vanskelig å få politiattest fra hjemlandet eller tidligere oppholdsland.

For personer som har bodd i utlandet i lang tid forut for søknad om arbeid i barnehage

Fylkesmannen ser at den samme problematikk og de samme hensyn som ovenfor også gjør seg gjeldene ved ansettelse av nordmenn som har bodd i utlandet i lang tid forut for ansettelse i barnehage. Her vil også den politiattesten som leveres kun gi et begrenset tidsbilde, og det vil være ønskelig å kunne kreve fremleggelse av politiattest fra tidligere bosteds- eller oppholdsland.

For personer uten botid i Norge

Videre kan reises den problemstilling som knytter seg til ansettelse av personell som ikke har hatt tilhold i Norge i tiden forut for ansettelsen, eller som er bosatt i tilgrensede land og pendler til arbeidssted i Norge - såkalte grensearbeidere, og som derfor ikke kan fremskaffe politiattest utstedt i Norge. Dette er spesielt aktuelt i forhold til personell fra Sverige og Danmark, men kan selvsagt også komme opp ved ansettelse av andre utenlandske borgere. Slik Fylkesmannen forstår det gjeldende krav om tilfredsstillende politiattest, vil det i disse tilfellene ikke være tilstrekkelig i forhold til barnehagelovens krav at det legges frem politiattest fra hjemlandet eller tidligere oppholdsland. Konsekvensene ved en slik praksis vil være at personer som ønsker å arbeide i en norsk barnehage, uten botid i Norge, vil være utelukket fra arbeid i barnehage da de ikke kan levere en tilfredsstillende politiattest. Fylkesmannen ser at en slik begrensning blant annet kan være problematisk i forhold til EØS-avtalen.

Barnevernloven § 6-10 med tilhørende forskrift om politiattest

Etter barnevernloven (bvl) § 6-10 skal alle som ansettes i den kommunale barneverntjenesten, i barneverninstitusjoner, herunder omsorgssentre for mindreårige etter kap 5, og de som skal godkjennes som fosterforeldre legge frem *tilfredsstillende politiattest*. I tillegg skal barneverntjenesten vurdere om det skal kreves politiattest fra støttekontakter, tilsynsførere, private som tar i mot barn som avlastningstiltak og andre som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak etter lovens § 4-4.

I forskrift 15. oktober 1999 nr. 1090 om politiattest i henhold til barnevernloven er det gitt nærmere forskrifter til bestemmelsen. I forskriftens § 6 annet ledd reguleres selve utstedelsen

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

av attesten og det fremgår her, i likhet med forskrift om politiattest i barnehager § 3, at for utstedelsen gjelder strafferegistreringsloven med forskrift, med de unntak og presiseringer som fremgår av denne forskrift.

Fylkesmannen legger til grunn at Kunnskapsdepartementets presiseringer knyttet opp mot kravet om politiattest i barnehageloven § 19, jf. brev fra Kunnskapsdepartementet til Fylkesmannen i Oslo og Akershus av 02.05.08, også er relevant på barnevernområdet. Dette innebærer følgelig at politiattester utstedt i andre land enn Norge ligger utenfor det området barnevernloven med forskrifter regulerer.

Fylkesmannen har erfart at de samme problemstillinger som er tatt opp på barnehageområdet er aktuelle på barneverninstitusjoner, spesielt ved ansettelse av person fra de nordiske land. Fylkesmannen anmoder med dette departementene om å se nærmere på hvorledes regelverket knyttet til kravet om politiattest kan ivareta de ulike hensyn som redegjort for ovenfor, herunder hensynet til at norske barnehager og barneverninstitusjoner kan benytte utenlandsk arbeidskraft sammenholdt med hensynet til å skulle beskytte barn innefor disse systemene mot seksuelle overgrep.

Fylkesmannen er gjennom media gjort kjent med at BLD vil se på muligheter for å innhente en utvidet politiattest på barneverninstitusjoner. Ved gjennomgang av bvl § 6-10 og aktuell forskrift ønsker vi også at ovennevnte forhold tas opp til en avklaring så snart som mulig. Fylkesmannen vil i denne sammenheng presisere våre synspunkter om at det på den politiattest som skal fremlegges også bør fremgå visse andre staffbare forhold enn de som omhandler seksuelle overgrep, jf. høringsuttalelse av 29.04.2008 til Justisdepartementet (følger vedlagt)

Med hilsen

Tove Narud
Seksjonssjef

Hilde Håland
rådgiver

Anne Kathrine Holter
rådgiver

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Vedlegg:

Høringsuttalelse – Forslag vedrørende krav om politiattest for personer som skal ha oppgaver knyttet til mindreårige, datert 29.04.2008

Kopi m/vedlegg: Helsetilsynet